

La salut del poble es la suprema lley

Poble que no lluita, es un poble mort, y tal lluita deu ser pel dret á la vida y la lliure manifestació

Preus de subscripció

Granollers, un mes, o'25 ptas.
Fora, un trimestre, 1 pta.

Tots els que 'ns buscan el benestar á la altra vida se 'l procuran per aquesta

Deu, al crear al dimoni, ó va equivocar-se ó es gosa en que 'l mal existeixi; per aixó la ciencia no lliga ab ells

Administració - Redacció:
AURORA, 23

Tots els originals encaminats al be públich. s' insertarán

SETMANARI SATIRICH VERMELL * * * Sortirà tots els dissaptes

PAGO PER ADELANTAT * NÚMERO SOLT: 5 CÉNTIMS

!Festa Major!...

Ja hi som. Altra volta tornem á ser testimonis d'unas ridículas festas que sols serveixen per donar més expansió á la burgesia, á las classes adineradas, classes mitjas y á un grupo de pobres inconscients que, com nous bufons del déspota rey capital, es prestan ab sas ridiculesas á fer més gran l'esplay y divertiment de sos tirans, de sos apressors.

Sí; aquestas festas son verdaderament burgesas; nostre concurs serveix sols per demostrar nostre vil rastrerisme, nostra pobresa d'ánimo y falta d'energia en las grans iluitas de la reivindicació humana.

Sens nostre concurs, sens prestarlos nostres tristos semblants per engrandir sas personalitats, y poguer ells alardejar de sas grandesas y poderiu ab sas concupiscencias, aquestas festas de reys y bufons, de burladors y burlats, desapareixerian, acostantnos tal volta á una gran festa, á la Festa Major de la Humanitat lliure, de la Humanitat reivindicada.

Altra volta veurem en carrers y plassas, en passadas y profesions, en passeigs y carreras, balls y expansions diverses, com els potentats, els satisfets, nostres zánganos, nostres explotadors, burlantse de nostra miseria, de nostres tristos semblants abatuts per denigrants explotacions é imposicions, per la forcosa gana que per mil causas anomenadas crissis, falta de mercats, cambis crescuts, etc., etc., ens rendeixen deixantnos abatuts y burlats. Nosaltres tornarem á ser el blanch de sas mofas y de sas sarcásticas miras burlescas.

¡Que bonich! Ells ostentant un luxu assombrós, trajos relluents, carregats de brillants, ab anells y riquíssimas boquillas ja aquilotadas per la olorosa fragancia de triats habanos, recreantse ab tota classe de comoditats, ells; ells, que res els costa res; ells que sols coneixen lo derrotxe y benestar,

fraternisant ¡miserable sarcasme! ells, permetentnos *fraternisar* nostras humils vilipendiadas personas, extenuadas per la miseria y fatiga, víctimas una part d'aquesta maleida madrastra anomenada societat actual que no 's cansa may de demanar sanch y més sanch proletaria per defensar la integritat dels terrenos en que se 'ns deixa viure morint, que no posehim, ahont se 'ns explota; sí, se 'ns deixa *fraternisar* ab ells, ab nostres tirans, perque ressalti més sa grandesa, per fer ostensible son despilfarrador luxu, per demostrar més son poderío devant nostra inercia.

Mentres en uns pobles se 'ns ametralla al demanar una mica més de pa per satisfer la gana de nostres fillets,—carn anémica, que las máquinas esperan triturar—ó al demanar una hora menos de treball per millor suportar las fatigas del treball y de la vida, mentres en aquets pobles se 'ns atropella, en altres servim de pallassos á las diversions que á nostras costas disfrutan, negantnos fins l' humanitari dret de protestar contra 'l martirologi de nostres germans.

Poble proletari, poble productor, sí; tu la mereixes la Festa Major, pró no encara; encara deus conquerirla, no una festa major de riquesas y miseries, de riallas, de satisfacció y llastimers ays de desconsol; la festa ha de ser gran, espléndida, universal, sens lladres ni robats, oprimits y opressors. No, no es hora encara; encara 'ls germans d' Orient, parodiant nostre tan prop passats' están assesiunt per satisfer la ambició dels tirans, encara 'l porvenir es negre pera tots, encara nostres cossos serveixen y disposats están á servir d'abono als assolats camps de batalla, de gloria pels uns y de mort y desolació pels altres.

Preparat per lluitar pel teu benefici y benestar, per la reivindicació de ta classe y per la emancipació de la especie humana, y allavors tindrás ta Festa Major; verdadera festa de pau y harmonía, de llibertat y felicitat, de benestar y germanó.

Mentres tant ets y serás lo blanch de totas las imposturas.

CLAR-I-NET

Presó de Granollers; 1 Setembre de 1904.

¡A LA BARRA!

Els *Varios* vergonyants del *Cine* ens recordan que tenim una missió á cumplir, encarregatnos de que portem á la barra á un que ells volen atacar y... s' amagan. Potser perque sa conciencia no es tant neta com el tal. No té honra, ni dignitat, ni sentit comú, el que sols té la barra y poca vergonya de tirar la pedra y amagar la mà.

No saben aquets *Varios antropògrafos*, que esperem que donguin la cara per portarlos á la barra de un á un, puig estem plenament convensuts de que ben merescut s' ho tenen; d'altra manera no s' amagarian tant vergonyosament.

Repasada la llista y dat el rastrerisme que prestan (*¡qué honra para la familia!*), en son últim número, al Sr. Barangé, hem determinat portar á dit senyor de nou al lloch d' *honor!*

El Sr. Berangé,

per més que l' adulin aquets rastrers vergonyants y algú, potser de sa familia, desde *El Combute*, de Badalona, sápigam que es l' ànich, lo verdader responsable de tot quant va passant en aquesta desgraciada població, que té la desgracia de tenirlo de suportar.

¿Qui no sap de tal *tipo* que sempre ha sigut amant de atribuirse actes que no son de sa incumbencia, y que fins una vegada se li aixecá part del Somatén en Corró de Vall?

¿Qui no sap de tal *personatje* lo de La Unió Lliberal, ahont sens tó ni solta y sols perquè li doná la gana, passant per sobre dels Reglaments autorisats pel Govern civil, ultrajant de fet á honradas personas, trepijántlosi sos drets, sa dignitat y sos interessos, presidí aquella célebre Junta que per escarni del mon civilisat s' anomená la Junta del Maüser?

Ell, lo representant del poble en aquella época, ¿ab quin dret havia de atropellar par d' ell, valentse de la forsa bruta, dels empleats del Municipi a d'aquella Guardia civil que invadí lo teatre de La Unió y tolerant que prenguessen part en la arbitraria votació TRENTA SIS que encara no eran socis y si sols proposats, y ab protestas al-

guns, de que no reunían las condicions necessaries per ingressar al Montepío?

¿Quin qualificatiu mereix un tipo semblan? ¡Miserable!

Ni hi há efecte sens causa, y la causa de tas arbitrarietats sortílo batallador periódic LA TRONADA; y, per causa de tas arbitrarietats han sigut portats á la presó dos pares de familia, dos companys nostres que de sa honradesa no 'n pot duptar ningú del mon encara; dos pares allunyats per ton miserable procedir del costat de sas mullers, de sos fillets que cridan vengansa, y que tart ó d' hora, ells y nosaltres, te 'n darem las gracias.

Y tú tant rumbant celebrant la festa major, ostentant ta gallardía, ta vanitat y ton orgull, però si tenías conciencia no sortirías de casa al pensar que SET SETMANAS que per ta causa dos honrats obrers, arrencats de sas llars, robats á sas mullers y fillets, sufren inmundia presó.

Ara que 't defensin els quatre gossets falders que sols saben de lladrar y amagarse vergonyosamente.

Del GRUPO REBELDE

Mon últim recort de la Presó vella

El cotxe celular, custodiat per la guardia civil, havia comensat á traslladar els presos á la nova Presó Model. Ab saludos més ó menos carinyosos, ab somris d'esperansa desvanescuda al comprendre la realitat com una senzilla é inofensiva broma, ens despedíam dels primers que marxavan, aguantant els restants á la vegada el torn de partida.

Entretant la animació anava disminuint y la ausencia dels amichs deixava amarguras inexplicables, aumentadas pel eco pahorós que produhía la masmorra ahont ens trovavem.

La vida que s'allunyava y la mort que permaneixia silenciosa, immutable, seria y severa, desvaneixia en nostra imaginació un sens número d'hermosas ilusions y de somnis alegres.

Sentíam en l'interior una veu misteriosa que no era de la mentida humana; era la veu de la veritat, sens adornos ni adulacions, una exactament igual al cadavre fret, quins ulls, tancats pels demés homes, tancan la tenebrositat del insondable caos. Sí, es la veritat de la mort la que parla en el profón cor dels homes, aquesta que, silenciosa, ho descobreix tot y aixeca ab duras muecas las efigies de la angunia y sufriment, en lluita sagnanta y despiadada que acaba ab tots, llonsantlos al inevitable cataclisme de llágrimas, desesperació é infortuni.

Sí, aquet es l'esdevindre sepulcral é imponent de la veritat. Tot ho sent, tot ho jutja, tot ho descobreix y justifica, pera després ab el temps destruhirho, edificarho é igualarho tot.

Tant-de-bó arrivi la veritat hasta el cor de tots els homes, y fredament, sense temors ni dubtes, pugan ells reemplaçar las lluitas de la mort pels sublimes efluis de la vida.

¡De quants fets brutals y cobarts haveu sigut testimoni, mudas parets!

Veig vestres rústechs murs de pedra, ¡quants homes han plorat sa desgracia y son sufriment sens lograr entendre el granítich cor de sos miserables escarcellers!

¡Diheume, ecos sepulcral, solitaris calabossos,

entrellassats ferros de rústegas finestras: ¡no es cert que haveu sigut cómplices y responsables de molts infamias?...

¡Digueume! ¡No encubriu, ab vostre silenci, la historia de molts actes inquitatorials? ¡Qué espe-reu? ¡No heu après res del home? Diheume: ¡qué li haveu ensenyat?

Y l'eco respón: «Jove, aprén poch ó molt de mos antichs concells. ¡Veus aquestas vellas parets, corcadas pel temps, próximas á enderrocarse y que prompte abandonarás? Donchs representan un sigle de lluita y de revolució, de qual temps los homes ab ideas, las avansadas de la llibertat y de la justicia, han sacrificat molts vegadas son benestar y sa vida pera convencer als demés de que la justicia estava ab ells y de que 'l sol s'aixecava sobre nostres caps per inundarlos á tots per igual de llum y de pau.

¡Qué hauría sigut del home y de la humanitat sense aquesta pléyade inmensa d'obriers combatents que, desde antiga fetxa, han inundat ab sa inteligencia uns y ab la acció altres, las penombras d'un món indiferent y egoista?

Uns morint per la ignorancia y altres pel saber, han complert sa missió en la vida. Son mar-tris del pensament y de la incultura. La llum y las ombres es confonen. Las hermosas claretats d'uns s'han identificat ab l'obscur sudari dels altres.»

Cal á l'eco. En el profón silenci de la nit vareig contemplar per última vegada las ombrosas parets.

La débil y tremolosa veu del sentinella era la nota més forta que 's donava en aquell concert tenebrós de ronchs y de respiracions anhelants. Procurava apartar de ma imaginació la inmensa silueta dels sers humans que, estesos, dormían el sòl de la ignorancia. Volguí conciliar el meu y no vareig poguer. La claretat del nou día 'm sorprengué agit y convuls.

Vareig pujar al cotxe celular devant la curiositat dels empleats y guardians de la bruta y rónega mole de pedra. Llensá al aire 'l cotxer son fuet, que restellant sobre las ancas de las caballerías daren á las rodas vertigitós moviment. Jo, entretant, pensava en la esperansa del demá feís, ab la plácida imaginació del noy que veu aletejar en son cervell fragants floretas de color de rosa.

J. MIQUEL ARTAL

ALS DEL CINE

Ja hem llegit altra volta *El Cinematógrafo*. Ja altra volta hem tingut ocasió de veure 'l rastreisme, la cobardía y la embustera trama de que 's valen aquets quatre *secuaces* del caciquisme; ja altra volta ens hem pogut convence de qui son, de lo que volen y de la poca-solta que ostentan.

¡Freres vergonyants! Estúpits hipócritas que 's valen de la embustería, no per defensarse, que no poden, sols per adular als poderosos y desprestigi- ar á qui té més honra, més dignitat y més sentit comú que ells.

Per 'xó, sols per 'xó aquets vils embustersos amagan la cara. ¡Qui son? No 'ls busqueu, que ells mateixos es donan vergonya—si en tenen— y s'amagan, perque veuhen que sa obra es indigna de tota persona ab un dit de senderi.

¡Embustersos refinats! ¿Desde quan els senyors Freixa Bigas han contribuít per res absolutíssimament al sosteniment de LA TRONADA?

Acabareu de demostrarnos que no teniu dignitat, honra ni sentit comú, si no ens diheu qui sou y no ens contesteu á nostra pregunta ab datos certs; si no 'ns diheu com y de quina manera han contribuít els esmentats personatges en nostra humil publicació.

Continueu ab el cobart incógnit; continueu atacant ab farsas y embusterías, amagats darrera la escoria y la inmundicia caciquil; difameu sens tó ni solta, sols pel gust de difamar, ben amagadets perque la gent honrada no us escupi la cara ab despreci; servintvos d'un pobre desgraciat que li feu més mal que bé, d'un pobre faltat de coneixements, perque l'home sá de senderi no hauría fet lo de vostre representant, de quedarse els cuartos de casi tolas las societats á que ha pertenescut, ¡qué honra para la familia! vosaltres escudats per tal calamitat, y parlarnos de moralitat y d'honradesa! cualitats que ab vostre miserable procedir ens demostreu que ni sabeu lo que son.

Endavant, xusma de la mentida, á defensarse tocan, si es que encare dins vostre cor hi ha una mica de dignitat. Els sers ab raciocini, si volen atacar atacan de cara á cara, si es que la rahó está ab ells, y es defensan ab honradesa, sense escorre 'l bulto com tant cobart y miserablement feu vosaltres.

Ens haveu tractat de difamadors y de tots els adjectius que vos haveu conquistat, á nosaltres, quan nosaltres no hem amagat may lo rostre ni el nom, com tant cobartment feu, ¿per qué? perque la rahó ens ha sobrat durant tota nostra campanya, perque es veritat tot, tot lo que hem dit y direm, mal pesi al ressort que tant porcament vos mou.

Al autor trapisonada del article *Sobres els drets* li dihem que estem disposats á sostenir polémica sobre lo que en tal manifesta; que volem demostrarli que tenim més honra y més dignitat que ell y que no acudirem á embusterías com ell, volguent suposar que las expulsions es degueren á coaccions, y que 's recordi de que quan el tant vilment vilipendiat Torruella, fora de si, amenasá com feu, feya ja un quant temps que li havían robat sos drets y que encare creu més justa la defensa particular que per la justicia histórica, y que ell, com molts d'altres, estem disposats á arrencarvos la careta de la cobardía é hipocressia en que tant vilment vos oculteu.

Mentrestant, rebeu nostra escupinada de despreci.

GRUPO D'EXPULSATS

La verdadera igualtat

¡Es el teu igual! ¡Sí, el teu igual! Ho repeteixo: es el teu igual. Aquet pobre negre, mal vestit, ignorant, alcoholisat, embrutit, viciós, criminal si 's vol, ja que ha sufrert dugas ó tres condemnas, es el teu igual.

Sigas rasonable, amich meu. Si tu ets igual an els demés, necessariament els demés son tos iguals. Aixó es una veritat matemática, com no es possible que A iguali á B sense que B iguali á A en justa equivalencia. El principi per qual virtut pretens que ningú estigui per damunt de

ton cap et prohibeix sometre á ningú dessota tos peus. ¡Deus reconeix que aquet negre es tant soberá llegítim, inviolable y sagrat com ho prentens ser tu! Guárdat de negarte á tu mateix! Que al fi y al cap, dit siga en veritat, ni ets tu el més blanch, ni el més hermós, ni el més rich, ni el més sabi, ni el més discret, ni el més virtuós dels homes. Si somets an aquet negre á la esclavitut autorisas al primer Antinèsis, al primer Rothschild, al primer Humboldt, al primer Voltaire ó al primer Sócrates que á la vegada et volguessin sometre á tu.

Confessa com es segur que en la dignitat humana no existeixen graus; que ningú de nosaltres pot, llegítimament, posar el peu ó la mà sobre un altre.

—¡Com! ¿No hi haurá qui governi?... ¿Ni tampoch el més sabi ni el més bo?

—Ni aquets. Qui fos sabi que 'ns aconselli; y qui bo que 'ns dongui la mà! Pero no 'ls concedeixo el dret d'obligarnos á pesar nostre.

Tot home, bo ó dolent, sabi ó boig, té els més ilimitables drets sobre la Naturalesa entera; pero no 'n té cap sobre un altre home. Una violència, una injuria es un verdader atentat contra lo que hi ha de més sagrat á la terra. Ni la major bona intenció justifica un tal atropell.

EDMUNDO ABOUT

REIVINDICACIÓ

Com á contesta als quatre *pillets* que volen atentar á la nostra honra, quatre tipos repugnants que no podem sapiguer qui son, els dihem:

En plassa ó local públich, á la presencia de tothom, allá ahont vulguin, estem disposats á aclarir lo que contra nostra conducta vulgan tatar, pero volem sapiguer qui sou, volem que cara á cara vos presenteu, com deu presentarse tota persona que tant sols tinga mitj dit de front.

Si nosaltres, induhits pel gran home de nostra confiança en aquells temps, en Joan Gou, havíam acusat de lladre an en Montañá, com el Frare mateix havia fet, pero, com sempre, de traïdor, *sotto voce* y d'amagat, vista la rahó hem volgut reivindicarli la honra que tant villanament havíam ultratjat; per dever y per estar plenament convenuts de que la rahó estava ab ell, ab en Montañá.

Aixís creyem que deu ferho tot home que tinga mica de dignitat; per 'xó ens honrem ab sa amistat, tant com creyem que 'ns deshonraria la del traïdor y d'amagat difamador Joan Gou.

Veritat que nosaltres havíam sigut fanatisats per tant repugnant tipo y... no 'ns davam compte de que si en Montañá era president, en Joan Gou era... caixer, que si l'un usurpava, l'altre havia d'esser son cómplix.

A vosaltres, miserables vergonyants, sense saber qui sou ni qui deixeu de ser, no tenim obligació de darvos satisfaccions de cap classe, pero als socis de la Unió Lliberal sí que 'ls direm que sempre que vulgan repassar nostre passat, que 'ns cridin en reunió general (que vos la negarán si no la imposeu), que vindrem y vos darem rahó de tot, y vos farem veure que l'home dolent, que el verdader traïdor de la Societat, que 'l burxa que, de orella á orella, ha introduhit la sissanya a la casa es en **JOAN GOU**, ab datos y provas convincents.

No presentá en Montañá sos comptes á que 's repassessin, á que 's deliberessin, nombrant á un Procurador dels Tribunals y á un particular y responent de tot? ¿Per qué la Societat, ó més ben dit, las Juntas, no exigeixen tal deliberació? «Perque an en Gou li dona la gana. Donchs devant d'aquet asquerós tipo y d'en Montañá, que en tres diferents reunions s'ha fet responsable de lo que contra ell resultés ¿quí es més honrat?»

No aquets *rastrers vergonyants* y sí el poble honrat té la paraula.

JOSEPH GARRETA

SALVADOR CUQUET

Mostra faulótica

Al amich Jaume Brujas

A una Iglesia un capellá predicava, fent brams grans, així: «Caríssims germans que aquí'm veniu á escoltá, caritat als pobres feu, no us sabrá greu,

qu'es el me'lor bé! ...» y al fi quant va sorti á passeja, mendigant, un ne trobá, y... sabeu que li va di? ..

—«Deu t' ampari, germá meu!»—

¡Aixís ho feu!

S. ROIG Y RINAS

¡Bravo! Ja 'n tenim un de *Varios*; ja 'n tenim un que té prou honra per titularse *republicano*, pro... de poch. Fa un quant temps que ell mateix em feu sapiguer que ell no era republicá per que 's necessitava ser molt honrat y... ¿què l' ha adquirida densá que es *concejálio* per obra del caciquisme conservador, Sr. Carancha?

Caramba, caramba; pró que consti que ers resulta més simpátich que tots los demás *Varios* y que tots los demás *antropófagos*, vull dir, cinematógrafos, que segons em demostran ab son últim selt ó *película*, també forma ab els tals

Ens agrada per... l' *alma*.

Hi há un refrán que diu: «Qui té vergonya te mal any»

Cosas de la policia.

Dijous 25 del passat Agost el cabo de policia de Badalona, Antón Borrás, detingué 'n la feina al obrer Mariano Garcés, á qui acompanyá al cuartelillo de la Casa Gran.

Allí hi acudí 'l quefe de policia de la ciutat Antón Zorrilla, qui agafá al obrer pel coll y á empentas el conduhí al calabós, ahont hi quedá de las onze del matí fins á la mateixa hora del día següent.

Trasladat al Govern civil de Barcelona é interrogat, vejentlo víctima d' una arbitrariedad lo deixaren, retornant á Badalona, y al saberho el quefe de policia, el retorná també al calabós de la Casa del Ajuntament

Ab tota l' *alma*, l' esmentat quefe feu de jutje, de *Sala* y de *jurats*, fa tant la causa á que el mencionat obrer fes posat en llibertat, prohibintli que tornés á compaixe al punt ahont trevallaba.

Jo, á puesto d' en Maula, an aquet policiero, en mérits de tal servey, el recompensó.

Li regala un *tricorni*.

La *Veu de Vallés* torna 'l saludo que feu al aparéixer *El Cinematógrafo*.

Ho preveyam. Coneixem las amistats del propietari del periódich catalanista ab D. Salvador I y altres elements y esperabam tal cosa

Diu que 'l tal «té per objecte combatre (gotilla) á determinats elements de la localitat que mouen molt escándol y soroll», descuidantse de dir, «y, arrastrarse, adulant servilment als potentats y governants de la població».

Te veo, Veu, te veo.

La Comisió nombrada á Barcelona pera llibertar als obrer presos per cuestiones sociales y de impremta, en vista de las dificultats que las autoritats de la capital ofereixen á las manifestacions justicieras del poble en favor dels presos d' Alcalá del Valle, ha resolt organisar un mitin en una ciutat extranjera que será Marsella ó Tànger.

Creuem de gran interes dit propósit y esperem que els trevalladors tots prestarán son apoyo moral y material. Adhesions y donatius, Riereta, 37, primer, Barcelona, y en nostra redacció.

Obrer granollerés: Al disfrutar la festa major en que la burgesia ostenta son luxo y vanitat, ¿te recordarás un poch de las víctimas de la mateixa, que per ta redemció sofreixen tant y tant arbitrarias persecucions?

Ho esperem.

Se 'ns ha dit que 'l senyor Pere Roig, fabricant de sabó, en una ocasió digné parlant de LA TRONADA, que «era un paperot que cap persona ab dignitat debía llegirlo.»

Nosaltres no volem fer cas de lo que se 'ns diga ó puga dir, que no 's confirmi, y com que no creyem al esmentat senyor capás de semblant cosa, li concedim espay pera desmentirho, ó afirmarho en cas de ser cert.

Com sols el cobart y el culpable fuig de la defensa, esperem que l'esmentat senyor no en fugirá.

A Figueras es queixan perque voien instaurarshi uns frares. ¡Els deuen coneixe ab lo pel!

Per dolents y *lanantes* que fossin tots els frares que tractan d'invadir á Figueras els cambiariam ab un de nostre, en la seguritat de que encara hi guanyariam.

¡Fa una pudó de pel de porch!

Dels de cria, vull dir dels de la llet, no en parlem. ¿Com ho farian las pobres *monjetas* y las quatre *bigotudas-beatas-peludas-rata-sacristanescas-cofrare-bocamollas-espia-inquisitorialescas*? ¡Tableau!

Nostre particular amich y company Samuel Torner, que tants recorts té de nostra vila (una condemna de dos anys, quatre mesos y un dia, per pendre part en un mitin) li han encarregat la regencia de la Escola Moderna de Vilanova y Geltrú.

Rebi nostre amich, company y professor nostra més coral enhorabona, desitjantli pochs trossos *Memento-Castellescos-policiachs* y la conservació de tota sa *alma* per combatre tota la inmundicia social.

Nostre millor recort es sempre pels que lluitan per la instrucció dels petits y per la reivindicació de tots.

El día 20 del corrent se celebrará á Roma un gran Congrés lliurepensador com protesta de la gran pressió que exerceixen las religions, y en particular la nostra, la que paguem, ó sigui la católica.

Bravo; pero ¿no fora encare més convenient atacar de debó á la hipocressia?

Estich plenament convenut de que 'l dia que la hipocressia desaparegui desapareixerán totas las religions. Per mi es son únich sosteu.

¡Hi han tants lliurepensadors que no en fan la feyna! Son, com diu en Tolstoy, simples aficionats.

No basta dir-se lliurepensador per luxe, per darse importancia d'home despreocupat; es necessari ferne l'ofici y allavoras veureu com se desmoronan totas las relligions ab sos caus d'obscurantisme, verdaders criaders del absolutisme é imposició.

Homes lliures, abaix las caretas!

Diuen que per la festa major repartiran suhors acarparats, y com que está tot tant desigualat y convensuts alguns de que no 's podrian assaciar, ¡ey! vull dir de gana, han procurat per poguersela satisfer, segons exclamacions d'alguns que s'han trovats apropiats d'una escala y expropiats de tota la virameta del galliner y sols deixant tres puny estrets.

¡Vaja, si els hi han deixat la escala, menos mal!

¿No els hi sembla que es ferho massa fort, anar á casa l'amo del jefe?

¿Oy, senyor Barangé?

Y per cert que no dorm, no; hasta va anar á desvetllar els caballs de cartró.

Dissapte de la setmana passada, al carrer de Mitjdia de Barcelona, un *murricipalo* y un vigilant s'acariciareo mútuament per gelos faldillescos.

El vigilant feu cap á la garjola.

¡Ay, Severo, Severito, como está la autoritat!, que dich, la soetelat.

¡Gran sensació!!...

Els burots se han declarat en huelga.

Els del Ferrol, ¡ey! que 'ls de aquí per ara encara que sant Gos y el roch fugís de la gabiola ó s'ensorrés, no arribarian tan per enllá.

Y sobre tot, si n'hi ha cap—que de més maduras s'env... erdan—com aquell que en públich s'ha alabat de haber cobrat sens prestar servey, sols recompensantho fent de quisset al Salvadorito.

¡Y á quin *bösch* fan fusta!

Com que d'exemplars zoológichs no'n tenim cap colecció a'n els forasters... *de fora*, d'uns euants els farem menció,

El primer es un lletj bitxo molt panxut are com are, *maculorum porquinarum* que fa gran pudó de .. Frare.

Un microbi roedor *hipocritus* de primera gran traïdoriu de La Unió y per xó no fa... *Carrera*.

Gran *terapicus*—*galenus* que'n vingué de Carolinas, un dia que's feu funció ab gran pet de ballarinas.

Houratus—varius—caramuum.
(Crech que aquet vingué de Bábía), segons un conservadó fou trobat dintra una garria

Valentus—pinorum—raps.
ab anells com antropófogo; la llanterna's carregá del llampant *Cinematógrafo*.

Potineriu—apothecarium
garrí—esgarratí—poclori;
microbi que an els malalts els proporciona la mort.

Potineriu—apothecarium
garrí—secus—barras—trist;
bitxo estrany que devegadas per Sant Hilari s'ha vist.

Gran—llepor²um—crit—iricum;
bitxo raro de taulell, que á tothom fa bona cara per no errar del escambell.

Policiarum—dormilegum;
(si no'm equívoco, aquet vingut fou ab lit, desde... Sant Vicents de Castelló).

QUIGO

Can Celoni, 28 d'Agost de 1904.

Salut, companys d'infern: Sabreu que en aquesta vila hi ha alguns que per igualar la conducta del violador, més ben dit, acaparador de vidas y hisendas, aquet concejalero, en FANDADGO FRAGORI, exerceixen de *gossets falders*.

¡Pobre Fandango Fragori! ¡Ey! de conciencia. Aquets gossets han publicat las cartas que la condemnada TRONADA ha publicat respecte *alló de la vida privada d'aquet cara gruixut*.

Jo, en contestació an aquets gossets falders, dech dirlosi que soch molt contrari de treure en públich la vida privada de cap home, perque reconech que tal com está mal montada la societat es difícil que hi pugua haver cap home perfet, pero ab un cara-gruixut com es el concejalero Fandango Fragori, que en la seva joyentut no ha fet més que actes denigrants com hi publicat, y encara continúa, tot y tenint la edat avansada, els mateixos actes arbitraris, y aixó tot el poble ho sap, y per alegarho mireu la gent honrada que li declara EL BOICOT, y vosaltres, *gossets*, ab el rastreisme, mentrestant que no vos en adoneu de que dit *depravat*, per ell poguer ser president del Centre Popular es valgué d'ante-reunions del president Joan Serra, valentse de la miseria y sens posarhi cap obstacle, fent entendre á la ignorancia que defraudava al Centre Popular, lo cual consta ab la seva firma y algunas altres reconeixent els comptes fins á fer la amensassa an en Joan Serra de que si no transigia li anava 'l pa

seu y de la seva familia, el cual pacte de la fam va ser realitat valentse de cridar als fabricants de taps d'aquesta de Can Celoni y els digné *que l'objecte de la reunió era per acordar no donar treball ningú á dit Joan Serra, que aixis no tindria més remey que anarsen de Can Celoni ó morirse de gana ell y la seva familia*. Lo cual acordaren aixis mateix y doná 'l resultat d'estar un any y mitj sense treball. ¡Ab aquets actes se pot apreciar, *gossets falders*?

Donchs tot aixó no han pogut lograr. Nostre company Joan Serra se 'n ha sortit del pacte de la fam declarat per aquesta xusma *Fragoria*. Y á més á més, ¿que no ho sabeu que si ha pujat á ser feudal ho deu á la bona fe dels obrers? ¡hipócrita ell é imbécils els altres! ¡gossets!

Y burlant aquets plans arbitraris, aquí 'l tenim al nostre costat lluitant com sempre y per la veritat.

Y are pregunto jo á vosaltres, *gossets falders* ignorants: ¿no hi ha rahó de treure 'ls drapets al sol á un miserable mal intencionat com es aquet poca... y faltat de humanitarisme?

Y are vos en faré cinch céntims més.

Pregunteuli si en una reunió secreta en el Centre Popular va demostrar un concell d'un advocat dihent que per guanyar la llibertat del Centre quan aquet estava clausurat no hi havia més que un medi, y era fer un document firzantshi uns quants, dihent que en Joan Serra y companys vivían emb una vida desastrosa. ¿Voleu més barra y més desfatzatés, quan en Joan Serra y companys han viscut derramant sempre sa suhor com tot el poble sap ¡y calumniarlos d'aquesta manera! Y no 's realisá perque sos companys mateixos s'es-cruixiren de tal embusteria.

Donchs que us consti, miserables, que encara tinch un feix de mal-fets per publicar quan sigui necessari y convinga. Y si et donas per ressentit contesta, que aquet seria el meu desitj, ¿saps, *Fandango Fragori*?

UN LLUCIFER

CORRESPONDENCIA

Caldas de Montbuy.—S. R.—Va molt be, ¿pots ferho sovint? Tractantse del porch del senyor rectó las embigotadas ¡com bufaràn! Animo.

Port Bou.—J. Ll.—Rebut la teva, te la arreglaré per la vinent; ¿pots enviar algún dato més? Ho esperem.

Granollers.—Tu del llampech anirá á la vinent. No et concixem.

Barcelona.—J. B.—Rebut la teva y atench y serveixo lo que diheu. El company á la impremta trovará els 10 números.

Vilassar de Dalt.—P. V.—Quan vulguis pots disposar del vostre projecte.

A TOTS ELS TRONATS, SALUT

Per la Administració,

JOSEPH BOLTÓ

Si algú desitja comprar

LA TRONADA

vagi á la Administració,

23, AURORA, 23

SOCIETAT COOPERATIVA TIPOGRÁFICA, || 14, Roca 14
IMPREMTA COMUNAL || BARCELONA